

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
July-2025 (OLD COURSE)
ACCOUNTING -6(ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન . ૧ રામ બ્રધર્સ, અમદાવાદની એક શાખા ગાંધીનગરમાં છે. મુખ્ય ઓફિસ, શાખાને મૂળ કિંમત પર ૨૦% (૨૦) નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમતે માલ મોકલે છે. શાખા રોકડેથી તેમજ ઉધાર વેચાણ કરે છે. મુખ્ય ઓફિસ શાખાના પરચૂરણ ખર્ચા સિવાયના બધા જ ખર્ચા ચૂકવે છે અને શાખાને મળેલ તમામ રોકડ દરરોજ મુખ્ય ઓફિસના બેન્ક ખાતામાં જમા કરાવે છે.

શાખાની નીચે આપેલી વિગતો પરથી તા. ૩૧-૩-૨૦૨૫ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં પેટા રોકડ ખાતું, દેવાદારોનું ખાતું અને ગાંધીનગર શાખાનું ખાતું તૈયાર કરો.

વિગત	તા. ૧-૪-૨૦૨૪ રૂ.	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૫ રૂ.
શાખાનો સ્ટોક (ભરતિયા કિંમતે)	108,000	1,32,000
દેવાદારો	72,000	(?)
પેટારોકડ	6,000	(?)
ફર્નિચર	40,000	(?)
મુખ્ય ઓફિસ તરફથી મળેલ માલ (ભરતિયા કિંમતે)		11,04,000
મુખ્ય ઓફિસને પરત કરેલ માલ (ભરતિયા કિંમતે)		12,000
રોકડ વેચાણ		1,50,000
ઉધાર વેચાણ		11,09,200
દેવાદારોને આપેલ વટાવ		8,000
ઘાલખાધ		14,800
દેવાદારોએ પરત કરેલ માલ		25,400
મુખ્ય ઓફિસેથી મળેલ રોકડ (ખર્ચ પેટે):		
ભાડું	48,000	
પગાર	72,000	
સ્ટેશનરી	11,200	
પેટારોકડ	9,000	1,40,200
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ		9,79,000
શાખાના પરચૂરણ ખર્ચા		14,000

ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારો ગણો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ જુનાગઢ ટ્રેડર્સની એક શાખા કેશોદમાં છે. મુખ્ય ઓફિસ શાખાને ફક્ત રોકડેથી વેચવાની શરતે મૂળકિંમતે માલ મોકલી આપે છે. ઊપજેલ રોકડ રકમ શાખા મુખ્ય ઓફિસને મોકલાવી દે છે. પરચૂરણ ખર્ચ માટે મુખ્ય ઓફિસ પેટા રોકડ મોકલી આપે છે. આ સિવાયના તમામ ખર્ચા મુખ્ય ઓફિસેથી ચૂકવાય છે.

તા. 31-3-2025ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં શાખા ખાતું, શાખાનું વેપાર અને નફાનુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

રૂ.		રૂ.	
માલનો સ્ટોક (31-3-2024)	2,000	મુ. ઓ. થી મળેલ પેટા રોકડ	400
રોકડ સિલક (31-3-2024)	400	મુ.ઓ.પાસેથી મળેલ ફર્નિચર (1-10-2024)	16,000
પેટા રોકડ (31-3-2024)	280	પેટા રોકડ (31-3-2025)	200
મુખ્ય ઓફિસ પાસેથી મળેલ માલ	69,000	માલનો સ્ટોક (31-3-2025)	2,000
મુખ્ય ઓફિસને પરત કરેલ માલ	29,000	મુ. ઓ. ને મોકલેલ રોકડ	1,20,000
ખર્ચાઓ	મુખ્ય ઓફિસથી મળેલ રકમ રૂ.	કેશોદ શાખાએ ચૂક. રકમ રૂ.	
પગાર અને મજૂરી	20,000	19,000	
ભાડું અને વીમો	1,600	1,600	
વીમો	1,200	1,120	
વીજળી	600	600	
ગાડાભાડું અને મજૂરી	4,000	4,000	
જાહેરાતખર્ચ	1,200	1,160	

ફર્નિચર પર 5% ઘસારો કાપવાનો છે.

પ્રશ્ન. ૨ ગુજરાત ઇલેક્ટ્રિસિટી કંપની લિમિટેડનું તા. 31-3-2025 ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું : (૨૦)

વિગત	ઉધાર રૂ.	વિગત	જમા રૂ.
જમીનમકાન	4,00,000	8,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો	8,00,000
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	2,50,000	4,000 પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. 100 નો	4,00,000
મેઇન્સ	1,50,000	10%ના ડિબેન્ચર્સ	4,00,000
મીટર્સ	50,000	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	70,000
યંત્ર	4,00,000	વીજળી પ્રવાહ વેચાણ	3,10,000
ફર્નિચર્સ	50,000	આકસ્મિક અનામત	60,000
વીજળી ઉત્પાદન ખર્ચ	75,000	ઘસારા ફંડ	99,000
વીજળી વિતરણ ખર્ચ	20,000	મીટર ભાડું	23,000
દેવાદારો	99,000	રોકાણોનું વ્યાજ	20,000
ભાડું અને વેરા	11,000	લેણદારો	43,000
પગાર અને મજૂરી	35,000	ન. નું. ખાતું (1-4-2024)	75,000
ડિબેન્ચર વ્યાજ	20,000		
રોકાણો	4,30,000		
હાથ પર સ્ટોર્સ	1,40,000		
રોકડ અને બેન્ક	1,30,000		
વચગાળાનું ડિવિડન્ડ	40,000		
	23,00,000		23,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) વર્ષ દરમિયાન મૂડી અને મિલકતમાં નીચે મુજબ વધારો થયેલ છે.
જમીનમકાન રૂ. 1,00,000; ટ્રાન્સફોર્મર્સ રૂ. 70,000; મેઇન્સ રૂ. 50,000;
ચંત્ર રૂ. 80,000; ઇક્વિટી શેરમૂડી રૂ. 1,60,000; પ્રેફરન્સ શેરમૂડી રૂ. 80,000
- (2) કાયમી મિલકતોની શરૂઆતની બાકી પર 5% ઘસારો ગણવાનો છે.
- (3) આકસ્મિક અનામત ખાતે રૂ. 30,000 લઈ જાઓ.
- (4) ચાલુ વર્ષે કરવેરાની જોગવાઈ રૂ. 50,000 કરવાની છે.

2013નાં કંપનીધારા મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ મે. જય ઇલેક્ટ્રિક પાવર સપ્લાય કંપનીનું તા. 31-3-2025ના રોજનું કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

ઉધારબાકી	રૂ.	જમાબાકી	રૂ.
જમીનમકાન	1,00,000	ઓર્ડિનરી શેરમૂડી	2,50,000
ફર્નિચર	45,000	10%ના ડિબેન્ચર	1,00,000
મેઇન્સ	2,00,000	લેણદારો	1,10,000
મશીનરી	2,50,000	શેર પ્રીમિયમ	25,000
દેવાદારો	25,000	કન્ટીજન્સી અનામત	50,000
હાથ પર સ્ટોર્સ	17,500	ઘસારા ફંડ	45,000
રોકડ અને બેન્ક	40,000	વીજળી પ્રવાહનું વેચાણ	1,00,000
વીજળી ઉત્પાદન ખર્ચ	15,000	મીટર ભાડું	10,000
વીજળી વહેંચણી ખર્ચ	2,500	રોકાણો પર વ્યાજ	5,000
રોકાણો	67,500	ન. નું. ખાતું (1-4-2024)	1,05,000
ડિબેન્ચર વ્યાજ	5,000		
વચગાળાનું વ્યાજ	20,000		
ભાડુ કરવેરા	5,000		
સ્થાપના ખર્ચ	7,500		
	8,00,000		8,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) વર્ષ દરમિયાન થયેલ વધારો નીચે મુજબ છે.
જમીનમકાન રૂ. 25,000; ફર્નિચર રૂ. 5,000; મેઇન્સ રૂ. 20,000; મશીનરી રૂ. 35,000
- (2) શરૂઆતની બાકી પર 8% ઘસારો ગણવાનો છે.
- (3) કન્ટીજન્સી અનામત ખાતે 30,000 લઈ જવાના છે. .

2013નાં કંપનીધારા મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

- પ્રશ્ન. ૩ (અ) (1) કંપનીની ભરપાઈ શેરમૂડી રૂ. 5,00,000ની છે, જે દરેક રૂ. 100નો એક એવા શેરમાં (૦૫) વહેંચાયેલી છે. કંપની આ શેરમૂડીનું વિભાજન કરવાનું નક્કી કર્યું, જે મુજબ રૂ. 10નો એક એવા ઇક્વિટી શેર તથા 16%ના પ્રેફરન્સ શેરમાં 4 : 1 ના પ્રમાણમાં વહેંચી. આમનોંધ લખો.
- (2) કંપનીએ 5,000 ઇક્વિટી શેર રૂ. 100નો એક એવા ઇક્વિટી સ્ટોકમાં રૂપાંતર કરવાનું નક્કી કર્યું : (i) દરેક શેર રૂ. 105ના ભાવે (ii) દરેક શેર રૂ. 95ના ભાવે.
- ઉપરના સંજોગોમાં આમનોંધ લખો.

(બ) તા. 31-3-2025ના રોજ ધી ટીના લિમિટેડની ભરપાઈ મૂડી રૂ. 4,00,000 હતી; જે રૂ. 10નો એક એવા શેરોમાં વહેંચાયેલી હતી, જેના પર શેરદીઠ રૂ. 8 મંગાવેલ અને ભરપાઈ થયા હતા. તેના ડિરેક્ટરોએ રૂ. 1,00,000નાં અનામતનું મૂડીકરણ કરવાની ભલામણ કરી હતી અને તે રકમ અંશતઃ ભરપાઈ થયેલ શેરોને પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલ બનાવવા બોનસ તરીકે આપવી. ઉપરના વ્યવહારને નોંધવા માટે ધી ટીના લિમિટેડના ચોપડે આમનોંધ લખો.

(ક) જયભારત લિમિટેડે પોતાના દરેક રૂ. 10નો તેવા 1,00,000 ઇક્વિટી શેરો જે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલા છે, તે દરેક શેરદીઠ રૂ. 11ના ભાવે પરત ખરીદી લેવાનો ઠરાવ પસાર કર્યો. પરત ખરીદીના હેતુ માટે 8%ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર 5,000 દરેક રૂ. 100નો તેવા બહાર પાડ્યા જે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયા. તે દિવસે કંપનીના જામીનગીરી પ્રીમિયમ ખાતાની બાકી રૂ. 60,000 છે અને સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. 10,00,000ની બાકી છે. બેન્ક સિલક રૂ. 7,50,000 છે. બાયબેંક અંગે જરૂરી જોગવાઈઓનું પાલન કરી કંપનીએ ઇક્વિટી શેરહોલ્ડર્સને નાણાં ચૂકવી આપ્યાં. બાયબેંકને લગતા ઉપરના વ્યવહારોની આમનોંધ લખો.

અથવા

પ્રશ્ન. 3 વિનય કંપની લિમિટેડનું તા. 31-3-2025ના રોજનું પાકુંસરવૈયું નીચે મુજબ છે. (૧૫)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
40,000 ઇ. શેર, દરેક રૂ. 10નો એક	4,00,000	કાયમી મિલકતો	4,00,000
નફાનુકસાન ખાતું	1,50,000	સ્ટોક	1,00,000
સામાન્ય અનામત	1,80,000	દેવાદારો	1,30,000
12%ના ડિબેન્ચર	1,00,000	રોકડ/બેન્ક	2,00,000
	8,30,000		8,30,000

વાર્ષિક સાધારણ સભામાં ઠરાવવામાં આવ્યું :

- (1) 8% લેખે ડિવિડન્ડ ચૂકવવું. (2) ધારણ કરેલા 4 શેરદીઠ 1 બોનસ શેર આપવો.
- (3) 3% ના પ્રીમિયમે ડિબેન્ચર પરત કરવા.

જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો અને નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન. ૪ મનન લિ.ની નીચેની માહિતી મળે છે. (૧૫)

- (1) હિસાબી વર્ષ: 1-1-2024 થી 31-12-2024
- (2) ઇક્વિટી શેરની ભારિત સરેરાશ સંખ્યા 12,00,000
- (3) વર્ષ 2024નો ચોખ્ખો નફો રૂ. 24,00,000
- (4) વર્ષ 2024 દરમિયાન શેરની સરેરાશ વાજબી કિંમત શેરદીઠ રૂ. 50
- (5) વર્ષ 2024 દરમિયાન શેર વોરન્ટ કે જે 2,50,000 ઇક્વિટી શેર શેરદીઠ રૂ. 20ની કિંમતે મેળવવાનો અધિકાર ધરાવે છે.

ઉપરની માહિતી પરથી શેરદીઠ મૂળભૂત કમાણી અને શેરદીઠ મંદ થયેલ (અવમિશ્રિત) કમાણી શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ શેરદીઠ કમાણી એટલે શું ? હિસાબી ધોરણ નં. 20 શેરદીઠ કમાણી સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Ram Brothers, Ahmedabad has a branch at Gandhinagar. Head Office sends goods to branch at invoice price by adding 20% profit on cost. The branch makes both cash and credit sales. All branch expenses are paid by Head Office except petty cash expenses and all cash received by the branch is deposited in the bank account of Head Office daily. (20)

From the following particulars of the branch for the year ending 31st March, 2025, prepare Petty Cash A/c, Debtor's A/c and Gandhinagar Branch Account in the books of the Head Office:

Particulars	1-4-2024 Rs.	31-3-2025 Rs.
Branch Stock (Invoice price)	1,08,000	1,32,000
Debtors	72,000	(?)
Petty Cash	6,000	(?)
Furniture	40,000	(?)
Goods received from Head Office (Invoice price)		11,04,000
Goods returned to Head Office (Invoice price)		12,000
Cash sales		1,50,000
Credit sales		11,09,200
Discount allowed to debtors		8,000
Bad debts		14,800
Goods returned by debtors		25,400
Cash received from Head Office (For expenses) :		
Rent	48,000	
Salary	72,000	
Stationary	11,200	
Petty Cash	<u>9,000</u>	1,40,200
Cash received from debtors		9,79,000
Branch Petty Cash expenses		14,000

Calculate depreciation at 10% p.a. on furniture.

OR

Que.1 Junagadh Traders has a branch at Keshod. Head Office sends goods to Branch at cost on the condition that sales are to be made for cash only. All cash received by branch is to be remitted to the head office daily. The Head Office sends cash for petty expenses. All expenses except petty expenses are paid by the head office.

From the following transactions of the branch for the year ending 31-3-2025 prepare Branch Account, Branch Trading Account and Branch Profit and Loss Account.

Stock (31-3-2024)	2,000	Petty cash received from H.O.	400
Cash (31-3-2024)	400	Furniture received from H.O. (1-10-2024)	16,000
Petty Cash (31-3-2024)	280	Petty Cash (31-3-2025)	200
Goods received from H.O.	69,000	Stock (31-3-2025)	2,000
Goods returned to H.O.	29,000	Cash remitted to H.O.	1,20,000
Expenses	Received from H.O. Rs.	Paid by Branch Rs.	
Salary and wages	20,000		19,000
Rent and rates	1,600		1,600
Insurance	1,200		1,120
Electricity	600		600
Carriage and wages	4,000		4,000
Advertising	1,200		1,160

Depreciate Furniture by 5%.

Que.2 The Trial Balance of Gujarat Co. Ltd. as on 31-3-2025 was as under:

(20)

Particulars	Debit Rs.	Particulars	Credit Rs.
Land and Building	4,00,000	8,000 Equity shares of	
Transformers	2,50,000	Rs. 100 each	8,00,000
Mains	1,50,000	4,000 Preference shares of	
Meters	50,000	Rs. 100 each	4,00,000
Machinery	4,00,000	10% debentures	4,00,000
Furniture	50,000	Securities Premium	70,000
Cost of generation of electricity	75,000	Sale of energy	3,10,000
Cost of distribution of electricity	20,000	Contingency Reserve	60,000
Debtors	99,000	Depreciation Fund	99,000
Rent and Taxes	11,000	Meter rent	23,000
Salary and Wages	35,000	Interest on Investments	20,000
Interest on Debentures	20,000	Creditors	43,000
Investments	4,30,000	Net Revenue Account	
Stores on Hand	1,40,000	(1-4-2024)	75,000
Cash and Bank	1,30,000		
Interim Dividend	40,000		
	23,00,000		23,00,000

Additional Information:

- (1) Additions during the year in capitals assets are as under:
Land and Building Rs. 1,00,000, Transformers Rs. 70,000,
Mains Rs. 50,000, Machinery Rs. 80,000, Equity Share Capital Rs. 1,60,000 and
Preference Share Capital Rs. 80,000.
- (2) Depreciation is to be charged at 5% on opening balances of the fixed assets.
- (3) Transfer Rs. 30,000 to contingency reserve.
- (4) Provision for taxation is to be created for Rs. 50,000 for the current year.

Prepare final Accounts according to provision of Companies Act,2013.

OR

Que.2 The Trial Balance of M/s. Jay Electric Supply Co. Ltd. on 31-3-2025 was as follows:

Particulars	Debit	Particulars	Credit
Land and Building	1,00,000	Equity Share Capital	2,50,000
Furniture	45,000	10% Debentures	1,00,000
Mains	2,00,000	Creditors	1,10,000
Machinery	2,50,000	Share Premium	25,000
Debtors	25,000	Contingency Reserve	50,000
Stores on hand	17,500	Depreciation fund	45,000
Cash and Bank	40,000	Sales of Electricity	1,00,000
Cost of Generation of Electricity	15,000	Meter Rent	10,000
Cost of Distribution of Electricity	2,500	Interest on Investments	5,000
Investments	67,500	Profit & Loss A/c (1-4-2024)	1,05,000
Debenture Interest	5,000		
Interim Dividend	20,000		
Rent-Rates and Taxes	5,000		
Establishment Expenses	7,500		
	8,00,000		8,00,000

Additional Information:

- (1) Addition during the year is as under:
Land and Building 25,000; Furniture 5,000; Mains 20,000; Machinery 35,000.
- (2) Depreciation is to be charged on the opening balance of the assets at a rate of 8% p.a.
- (3) Transfer Rs. 30,000 to Contingency Reserve.

Prepare Final Accounts according to Provision of Companies Act,2013.

- Que.3 (A) (1) The paid-up share capital of a company is Rs. 500,000, divided into shares of Rs. 100 each. The company has decided to divide this share capital into equity shares of Rs.10 each and preference shares of 16% in the ratio of 4 : 1. Write Journal entries. (05)
- (2) The company has decided to convert 5,000 equity shares of Rs. 100 each into equity stocks of: (i) Rs. 105 each (ii) Rs. 95 each. Write the Journal entries in the above circumstances.
- (B) The paid-up capital of The Tina Limited as on 31-3-2025 was Rs. 4,00,000; divided into shares of Rs. 10 each, on which Rs. 8 per share was called and paid up. Its directors recommended capitalisation of the reserve of Rs. 1,00,000 and the said amount be paid as bonus to make the partially paid-up shares fully paid up. Write the following Journal entries in the books of The Tina Limited to record the above transactions. (05)
- (C) Jaybharat Limited passed a resolution to buy back 1,00,000 equity shares of Rs. 10 each, which were fully paid up, at a price of Rs. 11 per share. For the purpose of buy-back, 5,000 redeemable preference shares of Rs. 100 each of 8% were issued, which were fully paid up. On that day, the balance of the company's security premium account was Rs. 60,000 and the balance of Rs. 10,00,000 was in the general reserve. The bank balance was Rs. 7,50,000. The company paid the money to the equity shareholders by complying with the necessary provisions regarding the buy-back. Write the Journal entries for the above transactions relating to the buy-back. (05)

OR

- Que.3 Balance Sheet of Vinay company Limited as on 31-3-2025 is as follows: (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Issued and paid up share capital 40,000 equity shares of Rs. 10 each	4,00,000	Fixed assets	4,00,000
P & L A/c	1,50,000	Stock	1,00,000
General reserve	1,80,000	Debtors	1,30,000
12% Debenture	1,00,000	Cash & bank balance	2,00,000
	8,30,000		8,30,000

It was decided in the Annual General Meeting:

- (1) To pay dividend at 8%.
- (2) To issue 1 bonus share for every 4 shares held.
- (3) To redeem debentures at a premium of 3%.

Give the necessary journal entries and prepare the new balance sheet.

- Que.4 Manan Ltd.'s Provides following information: (15)

- (1) Accounting year 1-1-2024 to 31-12-2024.
- (2) Weighted average no. of Equity shares 12,00,000.
- (3) Net Profit for the year 2024: Rs. 24,00,000
- (4) Fair value of Equity share during the year 2024: Rs. 50
- (5) 2,50,000 share warrants having right to receive equity share at Rs. 20 during the year 2024

From the above particulars find out Basic EPS and diluted EPS.

OR

- Que.4 What is mean by Earning per share ? Explain earning per share as per AS-20.
